

**Ilkka Heiskanen och Pasi Saukkonen:
KULTUREN OCH DEN REGIONALA UTVECKLINGEN
En översikt över de finländska forskningsprojekten**

CENTRALKOMMISSIONEN FÖR KONST
Forsknings- och informationsenheten

Helsingfors 1991

© Ilkka Heiskanen, Pasi Saukkonen & Centralkommissionen för konst 1991

Layout: Elja Ristimäki
Omslag: Jukka Urho

ISBN 951-47-5721-1
ISSN 0788-5318

Centralkommissionen för konst
Helsingfors 1991

INNEHÅLL

<i>Utredningens utgångspunkt och utförande</i>	<i>5</i>
<i>Utredningsarbetets granskningsram</i>	<i>5</i>
<i>Projektlista</i>	<i>12</i>
<i>Grupp A: Centrala projekt</i>	<i>12</i>
<i>Grupp B: Relevanta projekt</i>	<i>24</i>
<i>Grupp C: Relevanta koordinerande projekt och forskingsprogram</i>	<i>31</i>
<i>Institutionslista</i>	<i>38</i>
<i>Grupp A: Projektens moderorganisationer, institutioner, samarbetspartners</i>	<i>38</i>
<i>Grupp B: Institutioner som stöder forskningsfältet eller producerar källmaterial</i>	<i>45</i>
<i>Litteratur</i>	<i>47</i>

Utredningens utgångspunkt och utförande

Det samnordiska forskningsprojektet "Kultur och regional utveckling i Norden" har begärt de deltagande att kartlägga relevanta forskningsprojekt som är på gång i deras egna länder. Den finländska utredningen, vars resultat rapporteras i denna framställning, startade redan på hösten 1990, men har blivit fördröjd p.g.a. tekniska skäl. Den påbörjades som en brevförfrågan, men svaren returnerades långsamt och var ofullständiga. Därför blev vi under våren 1991 tvungna att ty oss till telefonintervjuer.

Som grundinformation för utredningen användes data, som har publicerats av forskningsenhet för modern kultur vid Jyväskylä Universitet (institutionslistan, nr. 32), om kulturforskare samt deras forskningsintressen (Kulttuuritutkimus, 4/1988, 4/1989 och 1/1990). Uppgifterna gäller de över 300 forskare, vilka tillhör det nätverk av kulturforskare som finansieras av Finlands Akademi och upprätthålls av Jyväskylä Universitet. Ytterligare forskare och projekt hittades genom att utföra en litteratursökning på den finländska databasen för artikelreferensener, KATI, utgående från uppslagsorden "regionalpolitik", "region" och "kultur".

Från forskarlistorna plockades alla kulturforskare som uppgav att deras forskningsintresse på något sätt inriktade sig även på regionala eller lokala fenomen. Från litteratursökningen plockades de forskare vilka under 1980-talet hade publicerat undersökningar gällande kultur och regional utveckling. Dessa forskare intervjuades per telefon. Information angående organisering, forskare och innehåll skaffades om sådana projekt som fyllde kriterierna. Samtidigt tillfrågades forskarna om huruvida deras egna projekt anknyter sig till andra projekt, samt ifall de känner till några andra projekt som uppfyller kriterierna.

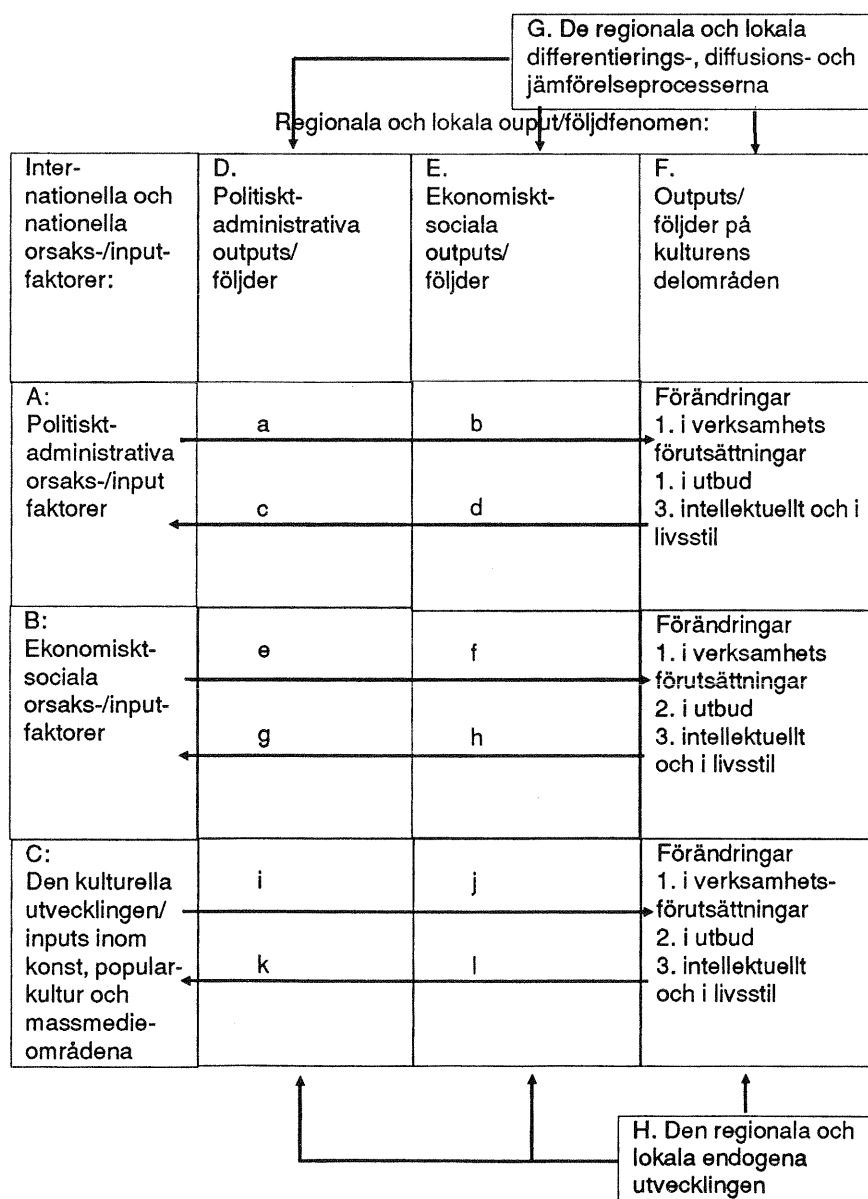
Utredningsarbetets granskningsram

Temat "Kultur och regional utveckling" är tämligen vitt omfattande. För att endast relevant forskning skulle komma med och för att undvika utredningar rörande mindre relevanta projekts innehåll, utvecklades under utredningsarbetets gång en granskningsram för att bedöma forskningens karaktär. Denna ram utnyttjades för att fastslå vilken forskning som skulle tas med och bestämma hur detaljerad information om forskningen som skulle insamlas samt redovisas. Avsikten var på intet sätt att justera eller förbättra de kriterier som

presenteras i NORDREFROS:s bakgrundsmemorial, utan att specificera dem med tanke på en meningsfull presentation av den finländska forskningen.

I figur 1 har en strävan gjorts till att, inom ramen för en enkel kausal sammanställning, sammanfatta forskningsuppläggningar (research designs) som fokuserar på forskning om den regionala och lokala kulturutvecklingen.

Figur 1. Forskning om kultur och regional utveckling: en kombinerad "fullkomlig" forskningsuppställning

På raderna i figuren förevisas som potentiella utomstående orsaksfaktorer :

- A) den politiskt-administrativa,
- B) den ekonomiskt-sociala och
- C) den kulturella utvecklingen.

Dessa orsaksfaktorer har, enligt manifestations/händelsenivå, grovt definierats som internationella och/eller nationella. Figuren indikerar därutöver att "orsakerna" kan vara förändringar i den allmänna utvecklingen eller en policy-strävan (input-faktorer ämnade att styra utvecklingen) av de politiskt-administrativa och/eller ekonomiska beslutsfattarna.

De kulturella orsaksfaktorererna har mera specifikt uppdelats i tre olika grupper vilka ofta förekommer i forskningen: konstens, populärkulturens och massmediernas utveckling/inputs som styr dessa. Något försök att på förhand definiera politiskt-administrativa och ekonomiskt-sociala orsaks-/input faktorer gjordes inte. Ändå kunde man vänta sig att faktorer som ökningen av övernationella transaktioner och bestämmelser, den internationella och nationella ekonomiska utvecklingen (tillväxten), demokratiseringsprocesser och demokratiserings-och decentraliseringssträvanden, olika nationella och internationella åtgärder vilka styr den regionala och lokala utvecklingen och ändrar på resursfördelningen, samt vanliga fenomen i anslutning till sociala växelverkan, separering och ackumulation, oftast framträder inom forskningen på det område som granskas. Den vetenskapligt-teknologiska utvecklingen och förändringarna inom utbildningen kan, inom ramen för klassificeringen, i enlighet med de speciella betoningar som de har givits uppfattas som antingen politiskt-administrativa, ekonomiskt-sociala eller kulturella faktorer.

Kolumnerna i figuren uttrycker den regionala utvecklingsforskningens vanliga "beroende faktorer", d.v.s. regional och/eller lokal utveckling, vilken också den är uppdelad i politiskt-administrativ, ekonomiskt-social och kulturell. Den regionala och lokala kulturella utvecklingen förevisas mera i detalj uppdelad i tre delar. Man kan nämligen anta att en stor del av forskningen är inriktad på granskning av de utomstående faktoremas output-påverkan, vilken är: 1) förändringar i funktionsförutsättningarna (t.ex. förändringarna i kulturverksamheternas andliga och ekonomiska resurser, i den produktiva infrastrukturen, i förmedlingskanaler och nät); och 2) förändringar i utbudet och verksamheterna (förändringarna i mängden och mångsidigheten av, samt kvaliteten på erbjudna och förbrukade kulturprodukter och -tjänster, förändring i individuellt och gruppspecifikt kulturdeltagande). Å andra sidan kan undersökningarna även riktas

mot dessa outputfaktorers effekter, d.v.s.: 3) "följder i sista hand" och då speciellt mot förändringar i individernas individuella och grupp-specifika intellektuella resurser och levnadssätt.

Den forskningsuppläggning som följer av figuren och som direkt återför yttre orsaker och påverkan på det regionala och lokala planet kan kompletteras i två riktningar. Till att börja med kan i man i undersökningarna uppmärksamma: G) en möjlig utveckling som följer av differentiering, diffusion och jämförelse inom regionen och mellan de lokala enheterna, (figurens högra övre hörn). För det andra kan man i uppställningen inkludera: H) en eventuell regional och lokal endogen utveckling som grundar sig på egna politiska strävanden, resurser, traditioner och växelverkan mellan olika slag av kulturer (figurens högra nedre hörn). Flera undersökningar som är inriktade på regional och lokal kulturutveckling utgår sålunda från en endogen utveckling och ser de yttre faktorerna som transformerande och "störande" av denna.

Å andra sidan innehåller temat "Kultur och regional utveckling" möjligheten att a) kulturen som en utomstående utvecklingsfaktor påverkar den allmänna regionala och lokala utvecklingen eller b) den regionala och lokala kulturutvecklingen har en egen självständig och/eller feedback-inverkan på den regionala, lokala, nationella eller t.o.m. övernationella (internationella) politiskt-administrativa, ekonomiskt-sociala och/eller kulturella utvecklingen. Pilarna i figur 1 är ett försök att åskådliggöra även dessa påverkningskedjor. De mest relevanta feedbacks (c, k) kan betraktas som kämpunkter för forskning om regional och lokal kulturell identitet. Kritisk forskning fokuserar ofta på spänningen mellan endogena ekonomiska faktorer input/följdverkningar (f) och de legitima rättigheter hos regionala och lokala kulturella intressen (c, k) att få uttryck (se Sarmela 1989).

Figuren karaktäriserar på sätt och vis en "fullkomlig" forskning-suppställning, vilken man kunde karaktärisera genom följande exempel.

Till exempel forskning som fokuserar på teater kunde klargöra: 1) vilka (internationella eller nationella) politiskt-administrativa, ekonomiskt-sociala och/eller kulturella utvecklingstrender eller medvetna policy-åtgärder som antingen direkt eller via sina regionala och lokala yttrycksformer befrämjar eller förhindrar den regionala och lokala teaterverksamhetens utveckling; och 2) hur dessa effekter/åtgärder verkligen framträder a) som en förändring av den regionala och lokala teaterverksamhetens resurser och av utbudet på teaterföreställningar, b) som en förändring av teaterbesöken eller som förändringar i annan regional och lokal kulturverksamhet; samt fortsätt-

ningsvis c) som förändringar i de intellektuella färdigheterna, i "tolkningen och förståelsen av livet" och i levnadssätten. Därtill kunde forskningen klargöra, 3) i vilken utsträckning utvecklingen skulle vara förbunden med en redan existerande, regional eller lokal, teaterradition (eller mera allmänt, kulturtradition) och 4) hurdana jämförelse- och diffusionspåverkningar, som förändrar teaterverksamheten och kulturaktiviteterna, man kan upptäcka inom regionen och mellan de lokala enheterna. En "fullkomlig forskning" skulle ännu klargöra, 5) vilka regionala och lokala politiskt-administrativa och ekonomiskt-sociala följdverkningar som kan upptäckas på grund av de ovan nämnda förändringarna (2)-(4); och i vilken mån dessa följdverkningar (direkt eller genom den regionala/lokala utvecklingen) möjligtvis påverkar den allmänna (nationella och kanske till och med den internationella) utvecklingen.

Av någon enskild undersökning kan man naturligtvis inte vänta sig en forskningsuppställning av den typ som ovan förevisats, täckande hela figurens kausalström och feedback-verkningar. Därtill vore det fel att förutsätta att alla undersökningar skulle binda sig vid figurskissens rätt "atomistiska" kausala tänkande. Det är till exempel svårt att inom dess ramar placera in undersökningar vilka lokaliserar och utvärderar förändring inom den regionala och lokala kulturverksamheten som en del av förändringar i det kulturpolitiska tänkandet och kulturverksamhetens betydelsesystem (Ahponen 1991); eller mera allmänt inriktar sig på den nationella kulturutvecklingen och dess regionala och lokala följdverkningar eller till och med reflekterar över allmänvärldslig kulturevolution och nationell, regional eller lokal kulturutveckling som dess diversifiseringsformer (Kirkinen 1991). Trots detta har figuren i den följande presentationen av undersökningarna använts till hjälp för en allmän uppskattning av undersökningarnas relevans på följande sätt:

- I) De medtagna forskningsprojekten skulle klart vara inriktade på "kulturfaktorer", antingen som regional och lokal kulturutveckling (kolumn F i figur 1) eller som orsaks/input-faktor i den regionala och lokala utvecklingen (rad C i figur 1);
- II) Därutöver skulle projektens forskningsuppställning alternativt
 - 1) förena de internationella/nationella faktorerna (A-C) och de regionala/lokala faktorerna (D-F); eller
 - 2) klargöra den regionala och lokala kulturutvecklingen (inklusive identitetsproblematiken):

- a) med hjälp av den regionala och lokala politiskt-administrativa och/eller ekonomiskt-sociala utvecklingen (medräknat de egna regionala och lokala differentierings-, diffusions- och jämförelseprocesserna inom kulturens delområden) eller
 - b) med hjälp av endogena faktorer (kulturtradition, intern växelverkan mellan olika slag av kulturverksamhet), eller
- 3) klargöra den regionala och lokala kulturutvecklingens egna (eller feedback-) inverkan på den regionala och lokala politiskt-administrativa och/eller ekonomiskt-sociala utvecklingen.

De projekt som finns med på följande **Projektlista** har klassificerats i tre grupper. Om varje projekt ges allmän bakgrundsinformation (projektets namn, moderorganisation/institution, forskare).

Noggrannare innehållsmässig information (forskningsproblem, centrala begrepp, forskningsuppställning, metod, material och centrala empiriska parametrar, samt kopplingar till andra projekt) presenteras endast om projekten i projektlistans *första grupp* (Grupp A, projekten I-X). Den upptar de projekt som uppfyller de tidigare angivna relevanskriterierna.

Till den *andra gruppen* i projektlistan hör de projekt vilka på figurens "kulturområde" (kolumn F eller rad C) strävar till att producera deskriptiv kunskap med mindre tyngdpunkt på teoretisk tolkning eller empirisk analys om orsaks eller verkan. I denna grupp ingår också projekt vilka på ett eller annat sätt kan väntas erbjuda material åt projekt som inriktar sig på kulturfaktorens följder för regional och lokal utveckling (Grupp B, projekten XI-XVII).

I projektlistans *tredje grupp* ingår koordineringsprojekt och forskningsprogram, vilka visar projektens moderorganisationers och/eller de i dem medverkande forskarnas intresse eller eventuella forskningsmässiga beredskap att övergå till området för forskningstemat "Kultur och regional utveckling" (Grupp C, projekten XVIII-XXIV).

Projekten i grupperna B och C beskrivs enbart tematiskt i projektlistan.

Ovan har begreppen "regional" och "lokal" använts parallellt. Så har gjorts p.g.a. en vilja att framhäva såväl den globala regionala utvecklingen som områdets eventuella inre differentiering. Av undersökningar som gäller den lokala kulturutvecklingen har endast de medtagits, i vilka lokala enheter tydligt har behandlats som en del av

en regional enhet eller (i fallundersökningar) som implicita företrädare för regioner.

Projektlistan kompletteras av en **Institutionslista**. I den uppräknas först alla de institutioner vilka är med i de projekt som ingår i projektlistan. Till denna del kompletterar institutionslistan projektlistan genom att ge information om projektens adress. Samtidigt kan man ur denna lista se vid vilka institutioner forskningsintresse och -beredskap som fokuserar på temat "Kultur och regional utveckling" koncentreras.

Flera institutioner som upprätthåller statistik och register ger kontinuerligt uppgifter om den nationella och regionala kulturutvecklingen. Dessa bildar den andra gruppen i institutionslistan. Angående institutionerna och organisationerna tillhörande denna grupp beskrivs i korthet den allmänna karaktären, dels av det material de tillhandahåller och dels av eventuell forskning och utredningar som dessa institutioner kan tillhandahålla.

Projektlista**GRUPP A:****CENTRALA PROJEKT****I De nordiska ursprungsfolkens kulturer**

Moder- organisation, institution	Uleåborgs universitet, Norra Finlands forskningsinstitut, Lapplands enhet (institutionslistan, nr. 1).
Ledning/ledare	Pekka Aikio.
Forskare	Pekka Aikio.
Beskrivning	Projektets kulturella aspekter anknyter sig å ena sidan till en undersökning av ren-näringarna och å andra sidan till en undersökning av samebefolkningens sociala system. Ren-näringarna är en del av en större helhet av landsbygdsnäringsformer, men de granskas även som levnadssätt, alltså som socialt system och kulturekologi i (evolutionär) utveckling. En annan kulturell aspekt berör en undersökning av det sociala samhälle vilket främst samebefolkningen bildar. I detta fall intar forskning om mobilitet och släktforskning en central roll. På det empiriska planet erbjuder renskötseln klara utgångspunkter för forskningen (betet, de krav det dikterar). Å andra sidan fokuserar forskningen även på befolkningens sociala anknytning och de nätverk som skapas genom språkligt och övrigt umgänge samt de förändringar som därvidlag sker över tid.
Kontakter till övrig forskning och eventuella tillämpare	Projektet är koordinerat med andra projekt på samma institution, speciellt med projekt som berör Lapplands befolkning, arbete, turism samt förnyande av arbetslivet (se projektlistan, nr. XI). Därutöver håller man kontakt med projekt (projektlistan, nr. XV) vid Norra Finlands forskningsinstitut (institutionslistan, nr. 17 och 31) samt till vissa forskningsenheter inom statsförvaltningen (jordbruksstyrelsen, vilt- och fiskeriforskningsinstitutet). Tidigare fanns det samarbetsband även till det nu redan avslutade projektet "Kulturens anpassning till den arktiska ekologin" (institutionslistan, nr. 30), som finansierades av Finlands Akademi och leddes av Pekka Sammallahti. P.g.a. projektets karaktär upprätthålls kontinuerlig kontakt med målbefolkningen (befolkningen i Lappland och inom Nordkalotten) samt med organ som representerar denna befolkning.

II Kulturens förändring

- Moderorganisation, Institution** Tammerfors universitet, Folkloristiska institutionen (institutionslistan, nr. 2). Folkloristiska institutionen fungerar närmast som en koordinerande institution. Projektet är mångvetenskapligt och ett flertal olika institutioner samt deras delprojekt deltar. Det är även frågan om ett samarbetsprojekt för vetksapsproducenternas och forskningens målfält, staden Virdois. Som stöd för projektet har kulturforskningsstationen i Virdois grundats.
- Ledning/ledare** Projektets ledning roterar, under den pågående forskningsperioden verkar Timo Leisiö, Tammerfors universitet, folkloristiska institutionen (institutionslistan, nr. 2), som ledare. Samarbetet mellan Tammerfors universitet och Virdois sköts av en speciell direktion. Som ordförande för denna direktion verkar Matti K. Suojanen. Som ledare för kulturforskningsstationen i Virdois verkar Antti Koironen.
- Forskare** Eftersom det på sätt och vis är frågan om ett "bestående" samprojekt mellan forskarna och forskningsmålets befolkning ingår inga på förhand bestämda delprojekt och undersökningar i projektet, utan de har växlat under forskningsprojektets olika skeden. I forskningsarbetet deltar också studerande som utför fältarbete och övningar. Följande personer har i projektet representerat forskningsarbetets olika sektorer: Viljo Rasila (historievetenskaper), Timo Leisiö, Päivikki Suojanen och Antti Koironen (folkloristik, tidigare folkmusik, Suojanen numera vid Jyväskylä universitet, Etnologiska institutionen, se institutionslistan, nr. 13), Heikki Paunonen och M.K. Suojanen (det finska språket), Lauri Hautamäki (lokalvetenskap), Jorma Sipilä (socialpolitik) och Antti Hervonen (folkhälsovetenskap).
- Innehåll** Projektets målsättning är att producera kontinuerlig kunskap angående kulturförändring i sin målkommun (Virdois). Denna kunskap ställs omedelbart till forskningsobjektets förfogande. För detta ändamål har Tammerfors universitet och Virdois stad slutit ett kultursamarbetsavtal (första perioden 1985-1989, den andra femårsperioden började 1990). De har också grundat en separat kulturforskningsstation vilken genom mötes-, utställnings- och annan verksamhet till kommuninvånarna förmedlar kulturforskningsvetenskap om kulturen i deras egen kommun och om de där skeende förändringsprocesserna. Stationen inledde sin bestående verksamhet i augusti 1991.

Som en vid ram för helhetsprojektet verkar idén om en på den humanistiska vetenskapens utgångspunkter baserad mångvetenskaplig kontinuerlig uppföljning av kulturförändring. Forskningen inriktas på regional och lokal kultur: dess historia, traditioner och i dessa framträdande utvecklingsdrag dikterade av inre och yttre faktorer. Under den första forskningsperioden (1985-1989) undersöktes bland annat förändringen i näringslivet i Virdois. Man gjorde en musikantropologisk kartläggning över stadens musikliv, utförde en komparativ finsk-ungersk läsforskning samt följde språkbrukets förändring på landsbygden. En del av de här projekten fortsätter även under den nya, år 1990 påbörjade, verksamhetsperioden. Periodens nya projekt tar gradvis form medan perioden framskrider.

**Kontakter till
områdets övriga
forskning och
eventuella
tillämpare**

Med i projektet är nästan alla institutioner vid humanistiska fakulteten vid Tammerfors universitet samt institutioner från ekonomiskt-administrativa, samhällsvetenskapliga och medicinska fakulteten. Om kontakten till tillämparna (eller snarare forskningsfältet) se innehållsbeskrivning ovan.

III **Stadsfamiljen i två samhällen. Familjernas vardagslivs etniska möte i staden**

Moder-organisation, institution	Åbo universitet, institutionen för kulturforskning (institutionslistan nr. 3), Åbo Akademi, etnologiska institutionen (institutionslistan, nr. 20), Sovjetunionens vetenskapsakademi, Estlands vetenskapsakademi.
Ledning/ledare	Matti Räsänen, Bo Lönnqvist. (Vid Sovjetunionens vetenskapsakademi leds forskningen av Natalia Shlygina och forskningsgruppen vid Estlands vetenskapsakademi leds av Ants Viires).
Forskare	Marina Airo, Timo Virtanen.
Beskrivning	<p>Det är frågan om ett sovjetiskt-estniskt-finländskt komparativt forskningsprojekt. Forskningen inriktar sig på stadsfamiljernas vardagsliv och speciellt på familjernas etniska möte, med andra ord granskar man gemensamt umgänge, på vardagslivets olika nivåer, mellan familjer tillhörande olika språk- och kulturgrupper. Undersökningens språk- och kulturgrupperingar är i Estland de estniska och ryska befolkningsgrupperna, i Finland de finska och finlandssvenska. Undersökningss- täderna är i Finland Lovisa och i Estland Vo~ru.</p> <p>Till sin forskningstradition tillhör undersökningen den i Finland redan vedertagna vardagslivsforskningens forskningstradition. Denna försöker man dock korsa med en allmännare forskning om mötet mellan kulturer och de olika referensramar och den forskningsproblematik som där ges. Forskningsmaterialet insamlas genom intervjuer.</p>
Kontakterna till områdets övriga forskning och tillämparna	Forskningen har kommit igång genom stöd av Finlands och Sovjetunionens vetenskapligt-tekniska samarbetskommitté och i den deltar forskare från både Sovjetunionens och Estlands vetenskapsakademier. De etniska problemens framträdande i Öst-Europa ger forskningen ny betydelse.

IV Kommun och kulturverksamheten

Moder-organisation, institution	Jyväskylä universitet, Samhällspolitiska institutionen (institutionslistan, nr. 4).
Ledning/ledare	Anita Kangas.
Forskare	Anita Kangas, Kirsi Pohjola.
Innehåll	<p>Projektet är en fortsättning på den tidigare uppföljningsstudien rörande kulturaktivitetsexperiment i Mellersta Finland (Kangas I-II). Uppföljningsstudien klargjorde på förhand möjligheterna att uppnå en större jämlikhet mellan kommunerna angående utbudet och användningen av kulturtjänster, genom lagstiftningsåtgärder och med hjälp av statsmaktens understödsverksamhet. Då lagen om kulturverksamhet stiftades i början av år 1980, fortsatte man uppföljandet av dess följdverkningar i försökskommunerna i Mellersta-Finland. Undersökningen utvidgades dock till att mera allmänt omfatta utvecklingen av kulturverksamheten i kommunerna samt kulturverksamhetslagens påverkan av denna utveckling. Materialet, som gällande finansieringen av kulturtjänster och kulturverksamhet, administrationen, samt användningen av kulturtjänster och kulturaktiviteter, omfattar alla kommuner har fördjupats genom fallstudier. De har å ena sidan varit inriktade på en detaljerad granskning av kulturverksamhetens hela fält i en mindre kommungrupp (40 kommuner), å andra sidan på vissa utvalda beslutsfattar- och tjänsteskapande verksamheter. Projektets sammanfattande huvudrapport "Kommunen, konsten och pengarna" publicerades våren 1991. Flera delprojekt gällande kommunal kulturadministration och kommuninvånarnas kulturintressen fortsätter ännu. Av dessa kan man nämna forskningen om beslutsfattandet och beslutsfattarna i kommunernas kulturverksamhet, forskningen om kommunernas kultursekreterares yrke (profession) och professionella verksamhet samt forskningen om regionala och kommunala delkulturer. Inom ramen för projektet verkar också ett delprojekt (forskare Kirsi Pohjola, se ovan) vars forskningsobjekt mera omfattande är landsbygdskommunernas invånares kulturintressen samt de bakom liggande smakstrukturena.</p> <p>Projektet producerade till en början forskning som var klart inriktad på uppföljnings- och utvärderande forskning och som fokuserade på frågor gällande kulturens tillgänglighet, jämlika användningsmöjligheter och decentralisering. Dess forskningsintressen och teoretiska</p>

ram har stegvis utvidgats till att omfatta bl.a. frågor om kulturtjänsters förvaltningsbarhet samt deras ställning i en bredare analys och kritik gällande välfärdsstaten och dess utveckling.

**Kontakter
med övriga
undersökningar
och tillämpare**

Projektet var till en början en uppföljnings- och evalueringsundersökning finansierad av undervisningsministeriet. Därigenom har det ett kontinuerligt diskussionsförhållande med tillämparna. (statens konstförvaltning: Undervisningsministeriet, centralkommissionen för konst, se projektlistan, nr. VI, institutionslistan, nr. 6).

V Den regionala kulturpolitiken, dess institutionalisering och ideologisering

Moder- organisation, institution	Joensuu universitet, Institutionen för samhällspolitik (institutionslistan, nr. 5).
Ledning/ledare	Pirkkoliisa Ahponen.
Forskare	Pirkkoliisa Ahponen.
Innehåll	Projektets rötter sitter i Europarådets projektgrupp 10, dess forskningsprojekt "Culture and Regions. Cultural Dynamics in Regional Development". Ramen för denna internationella undersökning som jämför och utvärderar regional kulturpolitik (policies) har man dock i projektet strävat till att förtydliga och utvidga. Speciell uppmärksamhet fästs vid den västerländska kulturpolitikens institutionalisering och ideologisering. Dessa ses dock inte som lineära utvecklingstrender, utan som mera omfattande betydelseförändringar omfattande hela kulturfältet. För att lokalisera dessa fäster man uppmärksamhet vid kulturverksamhetens och kulturpolitikens inbördes växelverkan och spänningar samt vid deras uppträdandeformer på den moderna och postmoderna kulturens helhetsfält. Efter denna begreppsmässiga utvidgning och fokusering (Ahponen 1991) kommer analysen att konkretiseras och åskådliggöras genom granskningar inriktade på den regionala kulturpolitiken.
Kontakterna till övrig forskning och tillämpare	De mest centrala samarbetsbanden, inriktade på undersökningar av den egentliga regionalpolitiken, som projektet har haft har varit till det ovan nämnda Europarådets projektgrupp och till dess finländska enheter, speciellt till centralkommissionen för konst (se institutionslistan, nr. 6).

VI **Konsterna, konstutbudet, sysselsättningen och den regionala utvecklingen**

Moder- organisation, institution	Centralkommissionen för konst, Forsknings- och publikationsenheten (institutionslistan, nr. 6).
Ledning/ledare	Forsknings- och publikationsenheten vid centralkommissionen för konst, ansvarig för projektet Ritva Mitchell.
Forskare	Ritva Mitchell.
Beskrivning	<p>Vid Forsknings- och publikationsenheten vid centralkommissionen för konst pågår ett flertal forskningsprojekt vilka producerar information om den regionala fördelningen av konstnärlig verksamhet, konstnärerna och konstutbudet i Finland. Det är frågan om ett projekt som kombinerar denna information utifrån ett ekonomiskt-vetenskapligt och ett den regionalt utvecklingsperspektiv.</p> <p>Regional information som producerats av undersökningen har även sammankopplats till annan information (speciellt Statistikcentralens kulturstatistik) för att man skall kunna få en mera allmän bild av konsternas nationella och regionala följdverkningar för ekonomi och sysselsättning (jfr. Mitchell 1991, a och b).</p> <p>Den viktigaste informationen för som projektet har producerat med tanke på den regionala utvecklingen är följande: 1) Ett projekt som klargör konstnärernas ställning, 2) institutionella analyser av olika konstområden, 3) ett musikkultur- och musikpolitikprojekt. Projektet som rör konstnärernas ställning ger information om konstnärssamfundets (bildkonster, litteratur, musik, fotografering, teater, grafisk konst) regionala fördelning, bakgrund, rekrytering och inkomstnivå (t.ex. Karttunen 1988, Heikkinen 1989). De institutionella analyserna samt musikkultur- och musikpolitikprojekten igen erbjuder information om den regionala finansieringen av konst samt om konsttjänsternas regionala utbud och användning (t.ex. Tuhkanen 1988, Karttunen 1989, Karhunen 1990, Kivekäs 1991).</p>
Kontakter till övrig forskning och tillämpare	De undersökningar vilka står som grund för projektet har gjorts som en egen serviceundersökning för tillämparen (centralkommissionen för konst). Materialet har insamlats i nära samarbete med Statistiskcentralen, Befolkningsregistercentralen och Skattestyrelsen. Forskarna har självfallet stått i nära kontakt med konstnärorganisationerna.

VII Kulturundersökning: Kokkola 400 år

Moder- organisation, institution	Jyväskylä universitet, Chydeniusinstitutet (institutionslistan, nr. 7).
Ledning/ledare	Leo Granberg (institutionens chef), Kari Ilmonen.
Forskare	Kari Ilmonen.
Beskrivning	<p>In denna undersökning utgör Mellersta Österbotten undersökningssområde. Kulturpolitiskt, statistiskt och empiriskt material insamlas om städerna Karleby och Jakobstad smat om landskommunerna Kaustby och Halso. Avsikten är att med kultursociologiska undersökningmetoder jämföra å ena sidan aktuella städerna sinsemellan och å andra sidan de aktuella kommunerna sinsemellan. Från denna utgångspunkt granskas kulturlivet i Mellersta Österbotten i fråga om den inre växelverkan, den regionala och sociala särarten samt de ekonomiska betydelseerna. Undersökningens mål är att kartlägga hur kulturutbudet och -behovet täcker varandra samt att bedöma kulturens sociala och ekonomiska betydelser. Det praktiska målet är att få fram bakgrundsmaterial för att utveckla det lokala och regionala kulturlivet. Föremål för empirisk undersökning är invånare i städerna (centrum-periferi) och landskommunerna (kyrkby-sidoby), konstnärer på orterna samt kommunernas kulturstatistik och kulturpolitiska uttalanden och program som beskriver strategierna.</p> <p>Kontakter till övrig forskning och tillämpare: Som det ovan konstaterades är studien en del av NordREFOs samnordiska undersökning. Resultatens naturliga tillämpare i Finland är Karleby stad och arrangörerna för musikfestivalen i Kaustby. Avsikten är att samarbeta med forskaren Timo K. Salonen, som undrsöker eliten och den breda massan i den finska musikfestivalpubliken.</p>

VIII **Det regionala medieutbudet i Finland:
Politiska, ekonomiska och sociala
förutsättningar samt inverkan på mediernas
betydelsesystem**

Moder- organisation, institution	Svenska social- och kommunalhögskolan (institutionslistan, nr. 8)
Ledning/ledare	Tom Moring.
Forskare	Kimmo Aulake.
Beskrivning	<p>Projektet är en fortsättning på tidigare lokalradioforskning (Moring 1988, Heiskanen 1988, Aulake 1990).</p> <p>I denna forskning har man klargjort lokalradioverksamhetens politiska, ekonomiska och samhällsliga verksamhetsförutsättningar, samt regionala mediers speciella betydelsestrukturer på olika nivåer: förvaltning, produktionverksamhet och innehåll. I det första skedet av projektet har man klargjort ägandeförhållandenas och den regionala anknytningens relativa betydelsen för utformningen av regionala och lokala mediers (radio och television) politiska kommunikation (främst valprogram). Projektet utvidgas till att omfatta även övriga medier och innehållssektorer. Det strävar å ena sidan till att skapa en slags allmän lokal och regional medie "distributionskarta", å andra sidan igen till att klassificera och förklara regional och lokal variation i mediernas verksamhetssystem och innehåll.</p> <p>Kotakter till övrig forskning och tillämpare: Trafikministeriet har finansierat den del av projektet som rör valprogram. Projektet har varit i kontakt med det stora Valdemokrati 91- projektet.</p>

IX Oulujoki-projektet. De sociala påverkningarna av ransoneringsen av Ule älvs vattensystem

Moderorganisation, institution	Åbo universitet, Institutionen för kulturforskning; finsk och jämförande etnologi (institutionslistan, nr. 3).
Ledning/ledare	Matti Räsänen.
Forskare	Helena Ruotsala.
Innehåll	<p>Projektets forskningsobjekt är de sociala och kulturella förändringarna, vilka utbyggnaden och regleringen av Ule älvs vattensystem har förorsakat i området. Det undersökta området täcker omgivningen kring älvens vattendrag, Ule träskes omnejd samt Hyrysalmi och Sotkamo. Kombinationen av kvalitativ och kvantitativ material har samlats genom intervjuformulär och djupintervjuer samt deltagande observation. Teoretiska infallsvinklar är kulturekologi och teorin om adaptiva system. Senare skall tekniker för analytisk hierarkiprocess utnyttjas för att analysera resultaten. Vid analysen av de sociala och kulturella förändringarna har forskningsobjektet varit verksamhet, attityder, och uppfattningar gällande vardagsliv och fritidssysselsättning.</p> <p>Speciellt skillnader mellan förändringsalternativen skall granskas.</p>
Kontakter till övrig forskning och tillämpare	<p>Projektet är jämförbart med den tidigare Iijoki-utredningen. Förbindelser har funnits speciellt till forskningsprojektet gällande Lapplands landsbygdsbyar och till projektet Stadsfamiljen i två samhällen. Familjernas vardagslivs etniska möte i staden (projekt III ovan). Projektet finansieras av Imatran Voima Oy, Vatten- och miljöstyrelsen samt Miljöministeriet och är en del av en tvärvetenskaplig utredning som görs i samarbete mellan parterna för att undersöka hur regleringen av Ule älvs vattensystem skall kunna utvecklas och nackdelarna av regleringen skall kunna minskas.</p>

- X** **Uppkomsten av regionplanering i Finland:
intressenas och formernas utveckling i Finland
från 1940-talet till 1980-talet**
- Moder-
organisation,
institution** Jyväskylä universitet, Sosiologiska institutionen (institutionslistan,
nr. 9).
- Ledning/ledare** Till en början var det frågan om ett specimineringsarbete. Det inord-
nades dock till att utgöra en del av ett större projekt, lett av Riitta
Kuoppamäki-Kalkkinen, gällande teori och praxis i utformningen av
finländsk samhällsplanerings teoribildning (se PROJEKTLISTA nr.
XX, institutionslistan, nr. 22).
- Forskare** Terttu Nupponen.
- Innehåll** Projektet har startat som en historisk utredning om hur den begränsade
stadsplaneringen i Finland på 1940-talet började utvecklas till en mera
omfattande regionplanering. Utgångspunkten har varit landets första
egentliga regionala plan, åtta kommuners i Kumo älvdal gemensam-
ma regionplanering (beredd åren 1940-1941, förverkligad av kom-
munerna 1942-1959). Som den för planen ansvariga kommittens
huvudplanerare verkade Alvar Aalto. Vid uppkomsten av denna plan
verkade klart olika bakgrundsintressenter: industrins intressen, kom-
munernas intressen, statens regionala representanters intressen och
arkitekternas (Alvar Aaltos och Finlands Arkitektförbunds) samhäl-
leliga intressen. Undersökningen har först utrett hur dessa intressen
uppkom innan planen för Kumo älvdal gjordes samt hur de utkristal-
liserades till själva planen. Projektet fortsätter nu med analyser av
regionplaneringstänkadets senare utveckling. I dessa analyser utreder
man speciellt intressenas anknytning till och integrering med mera
generella statliga intressen (bl.a. välfärdsstatsmålsättningar) samt
sammankoppling till en del av ett större regionalt planeringssystem.
Det är alltså frågan om en undersökning i vilken man utreder plane-
ringens institutionalisering och de förändringar som har skett i olika
parters intressen (speciellt i arkitekternas samhälleliga intressen).
- Kontakter
till övrig
forskning
och tillämpare** Angående projektets anknytningar, se karaktäriseringen av dess ta-
korganisationsprojekt (projektlistan, nr. XX).

**GRUPP B:
RELEVANTA PROJEKT****XI Befolkningen och arbetet i Lappland**

Moder- organisation, institution	Uleåborgs universitet, Norra Finlands forskningsinstitut, Lapplands enhet (institutionslistan, nr. 1).
Ledning/ledare	Pekka Aikio (institutionens ledare), Seppo Aho, Jari Järviluoma.
Forskare	Seppo Aho, Jari Järviluoma, Marjut Aikio.
Beskrivning	Forskningsprojektets många delprojekt klargör befolkningsutvecklingen, förnyelsen inom arbetslivet samt näringslivsstrukturens förändring i allmänhet och speciellt förändringar som sker inom turistbranchen i Lappland.

XII Forskningsprojekt gällande landsbygdsbyarna i Rovaniemi landskommun

Moder- organisation, institution	Åbo universitet, Institutionen för kulturforskning och Laplands landsskapsmuseum Rovaniemi (institutionslistan, nr 3, 16).
Ledning/ledare	Pekka Leimu, Jukka Sipilä (ledare för fältarbetet).
Forskarna	Teija Norvanto, Päivi Mikola, Katariina Mäkinen, Elina Pursimo.
Beskrivning	Som forskningsobjekt för projektet har man valt fem möjligast olika byar i Rovaniemi landskommun i vilka man undersöker förändringar i näringslivsstrukturen, tjänstenivån och infrastrukturen samt i sam- hällsstrukturen. Det skall också utkomma ett sammandrag gällande alla fem byar.

**XIII De finländska emigranternas
kulturella anpassning i Nord-Norge**

Moder- organisation, institution	Jyväskylä universitet, Etnologiska institutionen, (institutionslistan, nr. 13).
Ledning/ledare	specimineringsarbete.
Forskare	Marjut Anttonen.
Beskrivning	I undersökningen klargör man kulturens möte i periferin: det kulturella mötet mellan den norska rådande kulturen och de finländska emigranterna, de finländska emigranternas anpassning och bevarandet av deras etniska identitet.

XIV Finländarna i Ruija

Moder-organisation, institution	Åbo universitet, Institutionen för kulturforskning, (institutionslistan, nr. 3).
Ledning/ledare	specimineringsarbete.
Forskare	Lassi Saressalo.
Beskrivning	I undersökningen klargör man förnorskningsprocessen av den gamla finska befolkningen i Ruija. (Undersökningen har gjorts i samarbete med Museivetenskapliga institutionen vid Tromsö universitet).

-
- XV** **En jämförelse mellan landsbygdsområdena i norra Finland och norra Sverige**
- Moder-organisation, institution** Norra Finlands forskningsinstitut, Enheten i Kainuu (institutionslistan, nr. 17).
- Ledning/ledare** Sirpa Korhonen.
- Forskare** Sirpa Korhonen, Matti Häkkinen.
- Beskrivning** I projektet undersöks landsbygdsens strukturförändring i norra Finland (kalottregionen). Den utveckling som har skett i Sverige strävar man till att använda som en slags parametrar och prognosinstrument för den finländska utvecklingen.

XVI Föreningsinstitutionen i Finland

Moder- organisation, Institution	Jyväskylä universitet, Sociologiska institutionen (institutionslistan, nr. 9)
Ledning/ledare	Martti Siisiäinen.
Forskare	Martti Siisiäinen.
Beskrivning	Det är frågan om ett brett projekt gällande finländsk föreningsverksamhet inom vilket man har klargjort både föreningsverksamhetens historia och dess nuvarande omfattning samt tillstånd. Projektets material ger också information om föreningsverksamhetens regionala fördelning på kulturens och fritidens delområden.

XVII De finländska kommunernas statsstödssystem

Moder- organisation, institution	Tammerfors universitet, Institutionen för kommunalvetenskaper (institutionen, nr. 15).
Ledning/ledare	specimineringsarbete.
Forskare	Lasse Oulasvirta.
Beskrivning	Undersökningen klargör faktorer vilka i allmänhet har påverkat förhållandet mellan staten och kommunerna och vilka speciellt har påverkat statsstödssystemet och dess funktion. De kommunala kulturtjänsterna är en av de sektorer på vilka förändringarna i förhållandet stat-kommun och statsunderstödssystemet inverkar.

GRUPP C: RELEVANTA KOORDINERANDE PROJEKT OCH FORSKNINGSPROGRAM

XVIII Förändringen och den kommande utveckling av de finländska tätorterna på landsbygden

Moder- organisation, institution	Joensuu universitet, Karelska Forskningsinstitut (institutionslistan, nr. 12).
Ledning/ledare	Pertti Rannikko.
Forskare	Pertti Rannikko, Jarmo Kortelainen.
Beskrivning	Projektet är en del av det nedan omnämnda större projektet "Urban- samhällets framtida utveckling", (se projektlistan, nr. XIX).

XIX Urbansamhällets framtida utveckling

Moder- organisation, institution	Åbo universitet, Geografiska institutionen (koordinerande institution) (institutionslistan, nr. 19).
Ledning/ledare	Harri Andersson (koordinator).
Forskare	Det är frågan om ett stort koordinerat projekt som förverkligar ett gemensamt forskningsprogram. Delprojekt från flera institutioner ingår i detta projekt. (institutionslistan, nr. 10, 12, 14, 19, 27, 28, 29, 34).
Beskrivning	Målsättningen i detta forskningsprogram är att klarlägga effekterna av de i samhället pågående förändringsprocesserna för den framtida utvecklingen av olika typer av finländska urbana samhällen. I främsta rummet analyseras urbansamhällellas differentiering som en del av den internationella och nationella samhälleliga förändringen. På samma gång försöker man påvisa sådana utvecklingstendenser i urbansamhällets fysiska, funktionella och sociala struktur vilket förutsätter en kritisk värdering och eventuellt en omvärdering av samhällsplaneringens principer. Andra uppgift blir att skapa och förstärka en mångdisciplinär urban samhällsforskningstradition för att befrämja interdisciplinär diskussion, forkarutbildning och branschens vidareutbildningsmöjligheter samt den konkreta urbana planeringens metodologiska färdigheter.

XX Staden i arkitektens tankar - Teoribildning och praxis i samhällsplaneringen i Finland

**Moder-
organisation,
institution**

Tekniska högskolan i Helsingfors (institutionslistan, nr. 22).

Ledning/ledare

Riitta Kuoppamäki-Kalkkinen (koordinator).

Forskare

Olli Kumpulainen, Riitta Kuoppamäki-Kalkkinen, Sari Viertiö, Terttu Nupponen (det är frågan om ett koordinerande projekt i vilket ingår flera delprojekt från olika institutioner, se t.ex. projektlistan, nr. X).

Beskrivning

Forskarna inriktar sin forskning på de inbördes relationerna mellan samhälls- och regionalplanering. Projektet sysselsätter tre arkitektstuderande eller studerande som studerar planering på postgradual nivå under två års tid. Undersökningarna relateras i vid mening till varandra och gäller städers uppkomst och förändring i Nyland (Olli Kumpulainen), teoribildning och praktik inom samhällsplanering (Riitta Kuoppamäki-Kalkkinen), uppkomsten av regionplanering (Terttu Nupponen, se projektlistan nr. X), och den position skyddet av byggnader intar i arkitektonisk planering (Sari Viertiö).

XXI De nya verksamheterna på landsbygden

Moder-organisation, institution	Joensuu universitet, Karelska Forskningsinstitut (institutionslistan 12).
Ledning/ledare	Jukka Oksa.
Forskare	Jukka Oksa, Pertti Rannikko, Heikki Eskelinen, Keijo Kantanen, Ilkka Pyy.
Beskrivning	Det är snarare frågan om ett allmänt forskningsprogram för forskningssinstitutionens landsbyggsforskning än ett vanligt projekt. Programmet strävar till att granska landsbygdens nya roll i arbetsfördelningen mellan samhällets verksamheter samt till att empiriskt uppskatta landsbygdens centrala nya verksamheters tillstånd samt uppkomstmekanismer. I planering och förverkligande av programmet har man samarbetat med projektet RURE (Regional and Urban Restructuring in Europe), startat av Europas Vetenskapsfond. Projektet är nu en del av detta större internationella projekt.

XXII Den industriella brytningen och den lokala utvecklingen

Moder-organisation, institution	Joensuu universitet, Karelska Forskningsinstitut (institutionslistan, nr. 12).
Ledning/ledare	Pertti Koistinen.
Forskare	Pertti Koistinen, Arja Kurvinen, Arja Jolkkonen, Seppo Kaiponen.
Beskrivning	Projektet är en del av ett större projekt inom samma forskningsinstitution "Näringslivsstrukturens förändring och förvaltning". Där behandlas närmast olika institutionella problem angående förhållandena inom industri och arbetsliv: den regionala och lokala små- och medelstora industrins förhållanden till storindustrin, efterhandsåtgärder p.g.a. uppsägningar efter arbetsplatsrationalisering och utformningen av lokal och regional kvinnoarbetsmarknad.

XXIII KULTI-projektet

Moder- organisation, institution	Uleåborgs universitet, Fortbildningscentralen (institutionslistan, nr. 44).
Ledning/ledare	Jukka Nykyri.
Forskare	Inga forskare, det är närmast frågan om ett utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt.
Beskrivning	<p>Projektet strävar till att skapa samarbete mellan kulturforskare, den offentliga (speciellt regional- och kommunal-) förvaltningen och näringslivet.</p> <p>Meningen är att fästa speciell uppmärksamhet vid kulturens betydelse som en del av den regionala utvecklingen och utvecklandet av det regionala. Det här görs genom att väcka diskussion om kulturpolitiken och dess anknytning till den internationella, nationella, regionala och lokala samhälleliga utvecklingen. För detta ändamål har man planerat och delvis redan genomfört en serie seminarietillfällen. Det första av dessa behandlade temat "Den skapande omgivningen - den skapande människan" och det andra (14.-15.10.1991) "Stadskulturens dimensioner under det kommande årtusendet".</p>

XXIV Botnia-nätverket

Moder- organisation, institution	Uleåborgs universitet, Norra Finlands forskningsinstitution, Uleåborg (institutionslistan, nr. 31).
Ledning	Boris Segerståhl (institutionschef), Heikki Jussila.
Forskare	Arvo Naukkarinen, Sirpa Korhonen.
Innehåll	Projektet strävar till att utveckla ett gemensamt forsknings- och informationsnätverk mellan Uleåborgs universitet och universiteten i norra Sverige. Speciellt banden till Umeå (Nordiska nätverket för periferiforskning) är viktiga. Som konkret forskningsobjekt har man jämfört utvecklingsriktningarna och skillnaderna i utvecklingen mellan Kainuu och Jämtland.

Institutionslista**GRUPP A:
PROJEKTENS MODERORGANISATIONER,
INSTITUTIONER, SAMARBETSPARTNERS**

1. Oulun yliopisto/Uleåborg universitet;
Pohjois-Suomen tutkimuslaitos/Norra Finlands
forskningsinstitut;
Lapin yksikkö/Lapplands enhet
PB 2282
92601 ROVANIEMI
tel: 960- 15 804

2. Tampereen yliopisto/Tammerfors universitet;
Kansanperinteen laitos/Institutionen för folkloristik
(myös Virtain kulttuurintutkimusaseman
neuvottelukunta/också Delegationen för
kulturforskningsstationen i Virrat)
PL 607
33101 TAMMERFORS
tel: 931- 157 110

3. Turun yliopisto/Åbo universitet;
Kulttuurien tutkimuksen laitos/Institutionen för kulturforskning
Henrikinkatu 3
20500 ÅBO
tel: 921- 633 5240

4. Jyväskylän yliopisto/Jyväskylä universitet;
Yhteiskuntapolitiikan laitos/Institutionen för samhällspolitik
Seminaarinkatu 15
40100 JYVÄSKYLÄ
tel: 941- 603 113

5. Joensuun yliopisto/Joensuu universitet;
Yhteiskuntapolitiikan laitos/Institutionen för samhällspolitik
PB 111
80101 JOENSUU
tel: 973- 151 4216

6. Taiteen keskustoimikunta/Centralkommissionen för konst;
Tutkimus- ja julkaisuyksikkö/ Forsknings- och
publikationsenheten
Mariegatan 5
PB 293
00171 HELSINGFORS
tel: 90-1341 7558, 90-1341 7557
fax: 90-624 313

7. Jyväskylän yliopisto/Jyväskylä universitet;
Chydenius-instituutti/Chydenius-institutet
Pitkänsillankatu 1-3
67100 KARLEBY
tel: 968-24 090
fax: 968-310 880

8. Svenska Social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors
universitet
Det svenska programmet för journalistik
Topeliusgatan 16
00250 HELSINGFORS
tel: 90-405 001
fax: 90-4050 0295

9. Jyväskylän yliopisto/Jyväskylä universitet;
Sosiologian laitos/Sociologiska institutionen.
Seminaarinkatu 15
40100 JYVÄSKYLÄ
tel: 941- 292 153

10. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet;
Sosiologian laitos/Sociologiska institutionen
Franzégatan 13
00500 HELSINGFORS
tel: 90-1911

11. Sisäasiainministeriö/Inrikesministeriet;
Aluepoliittinen osasto/Regionalpolitiska avdelningen
PB 257
00171 HELSINGFORS
tel: 90-1601
fax: 90-160 2927
12. Joensuun yliopisto/Joensuu universitet;
Karjalan tutkimuslaitos/Karelska Forskningsinstitut
PB 111
80101 JOENSUU
tel: 973-1511
fax: 973-151 2472
13. Jyväskylän yliopisto/Jyväskylä universitet;
Kansantieteen laitos/Etnologiska institutionen
PB 35
40351 JYVÄSKYLÄ
tel: 941- 601 236
14. Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska
högskola;
Arkitekhtiosasto/Arkitektavdelnigen
PB 527
33101 TAMMERFORS
tel: 931-162 111
fax: 931-162 907
15. Tampereen yliopisto/Tammerfors universitet;
Kunnallistieteiden laitos/Institutionen för
kommunalvetenskaperna
PB 607
33101 TAMMERFORS
tel: 931-156 612
fax: 931-157 150
16. Lapin maakuntamuseo/Lapplands landskapsmuseum
Koskikatu 20 C 12
06200 ROVANIEMI
tel: 960-3221

17. Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet;
Pohjois-Suomen tutkimuslaitos/Norra Finlands
forskningsinstitut;
Kainuun yksikkö/Enheten i Kainuu
Kauppakatu 25 A
87100 KAJAANI
tel: 986- 121 953
18. Turun yliopisto/Åbo universitet;
Yleisen kirjallisuuden ja teatteri- ja elokuvatutkimuksen
laitos/Institutionen för allmän litteraturvetenskap, teater- och
filmforskning
20500 ÅBO
tel: 921-645 275
19. Turun yliopisto/Åbo universitet;
Maantieteen laitos/Geografiska institutionen
20500 TURKU
tel: 921-645 586
fax: 921-633 5896
20. Åbo Akademi;
Etnologiska institutionen
Domkyrkotorget 3
20500 ÅBO
21. Yleisradio/Rundradion;
Suunnittelu- ja tutkimusosasto/Planerings- och
forskningsavdelning
Sommargatan 2
00250 HELSINGFORS
tai/eller
PB 95
00251 HELSINGFORS
tel: 90-401 2053, 90-441 141
fax: 90-401 3421

- 22.** Helsingin Teknillinen korkeakoulu/Helsingfors Tekniska högskola;
Arkkihtiosasto/Arkitektavdelningen;
yhdyskuntasuunnittelu/samhällsplanering
Otsvängen 1
02150 ESBO
tel: 90- 4514427
- 23.** Kotimaisten kielten tutkimuskeskus/Forskningscentralen för de inhemska språken (FCIS)
Sörnäs strandväg 25
00500 HELSINGFORS
tel: 90-731 5204
fax: 90-701 9583
- 24.** Rauhan- ja konfliktitutkimuslaitos/Freds- och konfliktforskningsinstitutet
PB 447
33101 TAMPERE
tel: 931-325 35
- 25.** Suomen kaupunkiliitto/Finlands stadsförbund
Städernas hus
Andra Linje 14
00530 HELSINGFORS
tel: 90-7711
fax: 90-1311 2490
- 26.** Suomen kunnallisliitto/Finlands kommunförbund
Albertsgatan 34 C
00180 HELSINGFORS
tel: 90-131 121
fax: 90-1311 2400
- 27.** Tampereen yliopisto/Tammerfors universitet;
Sosiaalipolitiikan laitos/Institutionen för socialpolitik
PB 607
33101 TAMPERE
tel: 931-156 343

- 28.** Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto/Helsingfors stads
stadsplaneringskontor;
Yleiskaavaosaston tutkimustoimisto/
Generalplaneavdelningens utredningsbyrå
Aleksanderkatu 26
00170 HELSINGFORS
tel: 90-1691
- 29.** Tampereen teknillinen korkeakoulu/Åbo tekniska högskola
Yhdyskuntasuunnittelun laitos/Institutionen för
samhällsplanering
Tuomiokirkonkatu 19
33100 TAMPERE
tel: 931-161 203
- 30.** Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet
Suomen ja saamen kielen laitos/Institutionen för finska och
samiska språk
PB 111
90101 Uleåborg
tel: 981-223 455
- 31.** Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet
Pohjois-Suomen tutkimuslaitos/Norra Finlands
forskningsinstitut;
PB 111
90101 ULEÅBORG
tel: 981-353 611
- 32.** Jyväskylän yliopisto/Jyväskylä universitet;
Nykykulttuurin tutkimusyksikkö/Enheten för nutida
Kulturforskning Seminaarikatu 15
40100 JYVÄSKYLÄ
tel: 941-292 873
- 33.** Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet;
Maantieteen laitos/Geografiska institutionen
PB 191
90101 ULEÅBORG
tel: 981-352 110, 981-352 109

- 34.** Valtion tekninen tutkimuskeskus/Statens tekniska
forskningscentral;
Yhdyskunta- ja rakennussuunnittelun
laboratorio/Laboratoriet för samhälls- och byggnadsplanering,
Östvindgränden 11
02150 ESBO
tel: 90-456 6263
fax: 90-460 419

**GRUPP B:
INSTITUTIONER SOM STÖDER FORSKNINGS-
FÄLTET ELLER PRODUCERAR KÄLLMATERIAL**

- 35.** Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet;
Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus/Landsbygdens
forskning- och utbildningsinstitut;
Mikkelin yksikkö/ St Michels enhet
Lönnsrotsgatan 3
50100 ST MICHEL
tel: 955-360 071
- 36.** Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet;
Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus/Landsbygdens
forskning- och utbildningsinstitut;
Seinäjoen yksikkö/Seinäjäki enhet
Keskuskatu 32 I
60100 SEINÄJOKI
tel: 964-146 640
fax: 964-133 011
- 37.** Maanmittaushallitus/Lantmäteristyrelsen (LMS);
Karttapaino/Karttryckeriet
Böle förvaltningscentrum
00520 HELSINGFORS
tel: 90-1541
fax: 90-147 289
- 38.** Sisäasiainministeriö/Inrikesministeriet;
Aluepoliittinen osasto/Regionalpolitiska avdelningen
PB 257
00171 HELSINGFORS
tel: 90-1601
fax: 90-160 2927

- 39.** Suomen Akatemia/Finlands Akademi;
(särskilt humanistiska kommissionen, samhällsvetenskapliga
kommissionen)
Tavastvägen 68
00550 HELSINGFORS
tel: 90-77 581
fax: 90-775 8299
- 40.** Taiteen keskustoimikunta/Centralkommissionen för konst
Mariegatan 5
PB 293
00171 HELSINGFORS
tel: 90-1341 7558, 90-1341 7557
fax: 90-624 313
- 41.** Tilastokeskus/Statistikcentralen
Annegatan 44
PB 504
00101 HELSINGFORS
tel: 90-173 341
fax: 90-1734 2279
- 42.** Yleisradio/Rundradion
Sommargatan 2
00250 HELSINGFORS
tel: 90-441 141
fax: 90-401 3421
- 43.** Nordiska institutet för folkdiktning (NIF)
Tavastgatan 2 A 8
PB 607
20501 ÅBO
- 44.** Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet;
Täydennyskoulutuskeskus/Fortbildningscentret
Hallituskatu 13-17
90100 ULEÅBORG
tel: 981-221 522

LITTERATUR

Litteraturförteckningen strävar inte till att vara heltäckande. Den avser endast att ge exempel på publikationer och källmaterial som har producerats av projekt och personer som omnämns i projektlistan och institutionslistan. Publikationerna ger även uttryck för i vilken utsträckning forskarnas teoretiska, empiriska och praktiska intressen på detta forskningsfält varierar.

Ahponen, Pikkoliisa, Kulttuuripolitiikka ja sen representaatiot. Tutkimus ylevän maailmistumisesta. (Kulturpolitik och dess representationer. En studie i sekularisering av det sublima), Joensuun yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja, nro 13, Joensuu, 1991

Aikio, Marjut, Saamelaiset kielenvaihdon kierteessä: kielisosiologinen tutkimus viiden saamelaiskylän kielenvaihdosta 1910-1980 (Samerna i språkförändringens virvel: en språksociologisk undersökning av språkbyte i fem samebyar. Suomalaisen kirjallisuudenseuran toimituksia, Helsinki 1988

Andersson, Harri, Urban Structural Dynamics in the City of Turku, Finland, University of Turku, Turku 1983

Anttonen, Marjut, Suomalaisiirtolaisten akkulturoituminen Pohjos-Norjassa (Ackulturationen av finska immigranter i Nord-Norge). Jyväskylän yliopiston etnologian laitos. Tutkimuksia 18. Jyväskylä 1984

Aulake, Kimmo, Paikallisradioiden omistus Suomessa (Ägandet av lokalradio i Finland), Tiedotustutkimus, 13 (1990), 4, 33-38

Gronow, Pekka (toim., red), Sähköinen viestintä ja paikallinen kulttuuri (Den elektroniska kommunikationen och lokalkultur), Valtion taidehallinnon julkaisuja/Publikationer av staten konstförvaltning, 31, Helsinki 1987

Heikkinen, Merja, Tilannekuvia kirjailijoista. Tutkimus kirjailijoiden asemasta Suomessa 1980-luvulla (Situationbild av författarna. En undersökning om författarnas ställning i Finland på 1980-talet), Taiteen keskutoimikunnan julkaisuja/Publikationer utgivna av centralkommissionen för konst, 5, Valtion painatuskeskus/Statens tryckericentralen, 1989

- Heiskanen, Ilkka, Local Media, Regionalism and International Economic Integration, The Nordicom Review of Nordic Mass Communication Research, Nr 2, 1988, 1-12
- Kangas, Anita, Keski-Suomen kulttuuritoimintakokeilun seurantatutkimus, osa II: kulttuuriharrastukset ja niihin vaikuttavat tekijät kokeilukunnissa vuonna 1975 (Uppföljningstudie rörande kulturaktivitetsexperimentet i Mellersta Finland, del II: amatörkulturverksamhet och de på denna verksamhet inverkanse faktorerna i experimentkommunerna år 1975), Valtion taidehallinnon julkaisuja/Publikationer utgivna av staten konstförvaltning, 11, Opetusministeriö, Helsinki 1977
- Kangas, Anita & Matti Peltola, Keski-Suomen kulttuuritoimintakokeilun seurantatutkimus, osa IV: taidelaitosten aluetoiminta Keski-Suomen läänissä (Uppföljningstudie rörande kulturaktivitetsexperimentet i Mellersta Finland, del IV: konstinstitutionernas regionala verksamhet i Mellersta Finlands län), Valtion taidehallinnon julkaisuja/Publikationer utgivna av statens konstförvaltning, 15, Opetusministeriö, Helsinki 1978
- Kangas, Anita, Keski-Suomen kulttuuritoimintakokeilun seurantatutkimus, osa VI: kulttuuritoimintakokeilun päätulokset (Uppföljningstudie rörande kulturaktivitetsexperimentet i Mellersta Finland, del VI: kulturaktivitetsexperimentets huvudresultat), Valtion taidehallinnon julkaisuja/Publikationer utgivna av statens konstförvaltning, 18, Opetusministeriö, Helsinki 1979
- Kangas, Anita, Kunta ja kulttuuri kulttuuritoimintalain valossa (Kommunen och kultur i ljuset av lagen om kulturverksamhet, Valtion taidehallinnon julkaisuja/Publikationer utgivna av statens konstförvaltning, 21, Opetusministeriö, Helsinki, 1983
- Kangas, Anita, Keski-Suomen kulttuuritoimintakokeilu tutkimuksena ja politiikkana (Kulturverksamhetsexperimentet i Mellersta Finland som forskning och som politik). Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 1988, 63.
- Kangas, Anita, Kunta, taide ja markat (Kommunen, konsten och pengarna), Taiteen keskustoimikunnan julkaisuja/Publikationer utgivna av centralkommissionen för konst, 11, Valtion painatuskeskus/Staten tryckericentral, 1991

- Karhunen, Paula, Läänien taidetoimikunnat taiteen tukijoina (Länskommissionerna som stödjare av konst i Finland), Konststatistik, 2, Taiteen keskustoimikunta/ Centralkommissionen för konst, Helsinki 1990
- Karttunen, Sari, Jokaisen silmissä - kaikkien hampaissa. Tutkimus Suomen kuntien taidehankinnoista 1980-luvun puolivälissä (I allas ögon - med alla i strupen. En undersökning om kommunernas konstinförskaffning in Finland i mitten av 1980-- talet). Taiteen keskustoimikunnan julkaisuja/Publikationer utgivna av centralkommissionen för konst, 10, 1990, Valtion painatuskeskus/Statens tryckericentralen
- Karttunen, Sari, Taide pitkä - leipä kapea. Tutkimus kuvataiteilijoiden asemasta Suomessa 1980-luvulla (Konsten lång, brödet tunt. En undersökning om bildkonstnärerernas ställning i Finland på 1980-talet)
- Kirkinen, Heikki, Informatique et developpment des regions marginales, Joensuu yliopisto, Joensuu 1988
- Kirkinen, Heikki, Diversitetin merkitys kulttuurirevoluutiossa, (Diversitetens roll i kulturevolution), Kanava, 5, 1991, 282- 286
- Kivekäs, Kyllikki, Alueoopperat ja yleisöt (Regionoperorna och publiken), Taidetilastoja/Konststatistik 5 A, Taiteen keskustoimikunta/Centralkommissionen för konst, 1991
- Koulutus, tiede, kulttuuri (Undervisning, vetenskap och kultur), Suomen kartasto (Finlands atlas), vihko 330, 1989, (julk./red. Maanmittaushallitus ja Suomen maantieteellinen seura)
- Kulttuurin ja joukkoviestinnän ammateissa toimivat 1970, 1980 ja 1985 (Yrkesverksamhet i kultur och massmedia 1970, 1980, och 1985), SVT, Kulttuuri ja viestintä: 1988, 2, Tilastokeskus, Helsinki 1988
- Kulttuurin ja joukkoviestinnän toimipaikkarakenteen 1984 ja 1986, (Företagstruktur inom kultur och massmedia), SVT, Kulttuuri ja viestintä: 1989, 1, Tilastokeskus, Helsinki 1989

- Kuoppamäki-Kalkkinen, Riitta, Alueen arkkitehtuuri - maan kanavat. Kaavoitus ja yhdyskuntamuodostus viidessä pienessä kunnassa (En studie om planering och samhällsstruktur i fem små kommuner). Helsingin Teknillinen Korkeakoulu; Arkkitehtiosasto. Yhdyskuntasuunnittelun julkaisu No A 33. Espoo 1988
- Massa, Ilmo, Ihminen ja Lapin luonto: Lapin luonnonkäytön historiaa (Människan och Lapplands natur: en historisk studie i bruk av Lapplands natur), Suomen Antropologisen Seuran toimituksia, Helsinki 1983
- Mennola, Erkki, Maakunnan vapaus (Landskapets frihet), Acta Universitatis Tamperensis, ser A vol 301, Tampereen yliopisto, Tampere 1990
- Mitchell, Ritva, New Measure for Financing the Arts and Culture, Council of Europe, Council for Cultural Cooperation/Arts Council of Finland, Helsinki 1989
- Mitchell, Ritva, On the Arts and Employment in Finland, Työpapereita - Working Papers, 7, Arts Council of Finland, 1991
- Mitchell, Ritva, Patterns of Cultural Participation and Consumption in Finland in the 1980's, Työpapereita - Working Papers, 11, Arts Council of Finland, 1991.
- Moring, Tom, Kulttuuristen arvojen paikallinen haltuunotto - uusien paikallisradioiden ylenkatsottu funktio (Det lokala utnyttjandet av kulturella värden. Lokalradions ringaktade funktion), Poliitiikka 30 (1988), 4, 333-346
- Nupponen, Terttu, Aluesuunnittelun viriäminen Kokemäenjokilaaksossa 1940-luvulla (Om den gryende områdesplaneringen i Kumo älvdal på 1940-talet). Yhteiskuntasuunnittelu 2/1989.
- Nupponen, Terttu, Hyvästä kaupungista suunnitelmallisuuden periaatteeseen (Från den goda staden till principen om planeringsmässighet). Yhteiskuntasuunnittelu 3-4/1990.
- Nupponen, Terttu, Yhdyskunnat ja yhteisen hyvän tekijät. Teollisuus ja arkkitehdit yhdyskuntien kehittäjinä (Samhällen och tillverkare av det gemensamma goda. Industrin och arkitekter som utvecklare av samfund), Kulttuuritutkimus, 7, (1990), 1, 3-14

- Nupponen Terttu, The Emergence of Interests and Forms of Planning in Finnish Society: The Beginnings of Regional Planning and Interests in the 1940s in Kuoppamäki-Kalkkinen, Riitta & Louhenjoki-Schulman, Pirkko-Liisa (eds.) Room of Knowledge. Research of Architecture and Other Disciplines at the Turn of 1990s in Finland. Helsinki University of Technology, Faculty and Architecture. Architectural Research Publication B 31, Urban Design and Planning Publication B 61 Espoo 1990.
- Nykyri Jukka, Ilkka Marjamaa (toim.), Luova ympäristö - luova ihminen (Skapande människa - skapande omgivning), Kulti- seminaariraportit, julkaistaan 1991 (seminarierapport, under utgivning 1991)
- Oulasvirta, Lasse, Statsbidragspolitik i Norden. En jämförande undersökning om Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks statsbidragssystem och statkommun -relationer. Institut för kommunal ekonomi, Stockholms universitet, Stockholm 1991.
- Paasi, Anssi, The Institutionalization of Regions: Theory and Comparative Case Studies, Joensuun yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja 9, 1986
- Peltola, Olli, Kaupungistumisprosessi Suomessa 1960- ja 1970-luvuilla taajamaistumisen valossa (Urbaniseringsprocessen i Finland under 1960- och 1970-talen från tätortsutvecklingens synvinkel, Vaasan korkeakoulun julkaisusarja, Tutkimuksia no. 114/Maantiede 29, 1986
- Salonen, Timo, Kulttuuriprojektit kunnallisen kulttuuritoimen edistäjinä? (Kulturprojekt: befordrare av kommunal kulturtjänst?), Kulttuuritutkimus, 8, 1/1991, 30-34
- Sarmela, Matti, Rakennemuutos tulevaisuuteen: postlokaalinen maailma ja Suomi (Strukturförändring in i framtiden: Finland och den postlokala världen), Helsinki, WSOY, 1989
- Siirilä Seppo, Lauri Hautamäki, Jorma Kuitunen ja Timo Keski-Pitäjä, Hyvinvoinnin alueelliset erot Suomessa (Finlands välfärds regionala variationer), Tampereen yliopisto, Aluetieteen laitoksen julkaisuja B 47, 1988
- Suomen kartasto: Koulutus, tiede ja kulttuuri, (Finlands kartverk: Undervisning, vetenskap och kultur), Helsinki 1989 Maanmittaushallitus ja Suomen maantieteellinen seura

Ståhlberg, Krister (red.), Frikommunförsök i Norden, Meddelanden från Ekonomisk-
statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi, Ser. A:314, 1989

Ståhlberg, Krister (red.), Frikommuner ur teoretiska perspektiv, Institutet för jämförande
nordisk politik och förvaltning, Åbo Akademi, 1990

Työpapereita – Working Papers
Taiteen keskustoimikunta, tutkimus- ja tiedotusyksikkö
Arts Council of Finland, Research and Information Unit
(ISSN 0788-5318)

- Nr 1 Ritva MITCHELL & Sari KARTTUNEN: Why and How to Define an Artist? Types of Definitions and their Implications for Empirical Research Results. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4484-5.
- Nr 2 Matti LAHTINEN: Evaluating Music Policy. Applying Ethnomusicological Frame of Reference to the Study of "A Political System Directing the Production of Music". Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4485-3.
- Nr 3 Tuulikki KARJALAINEN: Kuhmo Chamber Music Festival. The Structure of the Festival's Economy and the Economic Impact of Festival. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4486-1.
- Nr 4 Auli IRJALA: Säveltaiteilijatutkimus. Tutkimusjoukon kokoaminen. Taiteen keskustoimikunta. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4417-9.
- Nr 5 Auli IRJALA: Selvitys musiikki-instituuttien toiminnasta vuosina 1987-1989. Taiteen keskustoimikunta. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4487-X.
- Nr 6 Auli IRJALA: The Socio-economic Position of Composers and Musicians in Finland. Collection of Data. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4538-8.
- Nr 7 Ritva MITCHELL: On the Arts and Employment in Finland. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4541-8.
- Nr 8 Presentation av forskningsprojekt och publikationer 20.3.1991. Centralkommissionen för konst. Helsingfors 1991. ISBN 951-47-4542-6.
- Nr 9 Paula KARHUNEN: Kuka on näyttämötaiteilija? Näyttämötaiteilijatutkimuksen lähtökohtia. Taiteen keskustoimikunta. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4649-X.
- Nr 10 Paula KARHUNEN: Who is a Scenic Artist? Starting Points in the Study on Scenic Artists. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-4666-X.
- Nr 11 Ritva MITCHELL: Patterns of Cultural Participation and Consumption in Finland in the 1980's. Arts Council of Finland. Helsinki 1991. ISBN 951-47-5492-1.
- Nr 12 Auli IRJALA: Valtion tuki säveltaiteilijoille 1980-luvulla. Taiteen keskustoimikunta. Helsinki 1991. ISBN 951-47-5493-X.
- Nr 13 Ilkka HEISKANEN och Pasi SAUKKONEN: Kulturen och den regionala utvecklingen. En översikt över de finländska forskningsprojekten. Centralkommissionen för konst. Helsingfors 1991. ISBN 951-47-5721-1.

Toimittajat – Editors:
Ritva Mitchell & Eija Ristimäki
Taiteen keskustoimikunta – Arts Council of Finland
Tutkimus- ja tiedotusyksikkö – Research and Information Unit
Mariankatu 5
PL 293 – P.O. BOX 293
00171 Helsinki
Puh. – Tel. 90-134 171
Telefax 90-624 313